

МЕТОДИКА ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Мета будь-якої підприємницької діяльності полягає в одержанні прибутку, від розміру якого залежить формування власного капіталу, виконання зобов'язань перед бюджетом, фінансування інвестицій та забезпечення платоспроможності підприємства.

Формування інформації про фінансові результати супроводжується визначенням чистого прибутку (збитків) звітного і минулих періодів. Тому в системі бухгалтерського обліку передбачено послідовне зіставлення доходів та витрат діяльності підприємства. Визначення доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства відбувається наростаючим підсумком за звітний період.

Доходи і витрати у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності відображаються у момент їх виникнення незалежно від часу надходження або сплати грошей. Вони відображаються у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) задля визначення чистого прибутку або збитку звітного періоду [1, с. 35].

Фінансовий результат діяльності підприємства складається з фінансових результатів від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Операційна діяльність є основною діяльністю підприємства, головною метою якої є створення підприємства і забезпечення основної частки його доходів. Інвестиційною є діяльність пов'язана із вкладенням коштів у придбання необоротних активів та фінансових інвестицій з метою одержання прибутку або іншої вигоди. Фінансовою вважається діяльність із залучення грошових коштів від засновників, кредитних установ.

Витрати обліковують на рахунках класу «Запаси», 9 «Витрати діяльності». На рахунку 90 «Собівартість реалізації» обліковують витрати, що входять до собівартості реалізованої продукції, робіт, послуг. Загальновиробничі витрати спочатку збирають за дебетом рахунку 91 «Загальновиробничі витрати», а потім повністю чи частково в порядку їх розподілу відносять на виробничу собівартість продукції у дебет рахунку 23 «Виробництво», де перед тим формується виробнича собівартість продукції, робіт, послуг.

Логічніше було витрати з формування собівартості обліковувати на рахунках 9-го класу, а до запасів відносити готову продукцію, випущену із виробництва, яку оприбутковувати за дебетом рахунку 26 «Готова продукція» з

кредиту відповідного рахунку з обліку виробничих витрат. Списання собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг) показується у дебеті рахунку 90 «Собівартість реалізації» з кредиту рахунків 26.

На рахунках класу 9 (рахунки 90, 92-99) нагромаджують витрати, які потім списують на фінансові результати у дебет рахунку 79 «Фінансові результати».

Згідно із Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, Планом рахунків та Інструкцією щодо його застосування для обліку доходів використовують рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності» [2, с. 44]. Рахунки 70-76 вважають рахунками з обліку доходів. За кредитом рахунків 70,71,72,73,74 відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом – належна сума непрямих податків (акцизного податку, ПДВ та інших, передбачених законодавством), після чого на фінансовий результат діяльності підприємства відноситься сума чистого доходу.

Для узагальнення інформації про результати діяльності підприємства використовують рахунок 79 «Фінансові результати», який ведеться за субрахунками: 79.1 «Результат операційної діяльності», 79.2 «Результат фінансових операцій», 79.3 «Результат іншої діяльності».

За кредитом рахунка 79 «Фінансові результати» відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, за дебетом – суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, а також належна сума нарахованого податку на прибуток [3, с. 359].

Сальдо рахунка 79 «Фінансові результати» при його закритті списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», а протягом звітного року відображається у складі фінансових результатів у балансі без бухгалтерського проведення разом з результатами минулих років. Закриття рахунку 79 «Фінансові результати» здійснюється лише по закінченні звітного періоду (календарного року).

На наш погляд, для поглиблення інформації про фінансові результати, більш чіткого розмежування результатів між звітними періодами доцільно в балансі відображати їх за такими позиціями:

- прибуток (непокриті збитки) звітного періоду;
- прибуток звітного періоду розподілений;
- нерозподілений прибуток (непокриті збитки) минулих періодів.

Отже, фінансовий результат у формі прибутку виступає головною метою діяльності підприємства на ринку та одним з ключових показників, за допомогою якого здійснюється оподаткування та який визначає ефективність діяльності в цілому. Тому інформація про фінансовий результат, що відображається у фінансових звітах підприємства, має бути найбільш повною

та доступною для визначення рівня ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Прибуток є головним джерелом інформації для потенційних інвесторів та партнерів.

Список використаної літератури

1. Шара Є. Ю., Соколовська-Гонтаренко І. Є Фінансовий облік II: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2016. 308 с.
2. Сльозко Т. М. Організація обліку: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2008. 273с.
3. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика: навч. посіб. В. С.Лень, В. В. Гливенко; за ред. В. С. Лєня. Вид. 4-те Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2012. 752 с.

Христина Мирон

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

В сучасних умовах господарювання успішна діяльність кожного суб'єкта господарювання полягає у підвищенні рівня економічної ефективності виробництва продукції. Виробництво готової продукції та її реалізація завершує операційний цикл у діяльності підприємства. Підприємство має виробляти ту продукцію, яка користується попитом на ринку збуту. Головну роль у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства відіграє система контролю за реалізацією продукції та правильність документального оформлення обліку руху готової продукції, оскільки ці чинники впливають на фінансовий результат, який є узагальнюючим показником роботи організації. За таких умов завданням обліку є забезпечення управлінського персоналу інформацією для оперативного регулювання реалізації продукції, планування майбутньої діяльності, запобігання суб'єктивності у процесі прийняття рішень.

Сучасні економісти «готову продукцію» тлумачать, як продукцію, яка повністю завершена обробкою на конкретному підприємстві, пройшла усі стадії технічного випробовування, приймання, укомплектування відповідно до умов договорів із замовниками та відповідає стандартам або затвердженим технічним умовам, не потребує подальшої обробки на цьому підприємстві і здана на склад чи передана замовнику.

Основними завданнями контролю над обліком та документуванням готової продукції на підприємстві є: систематичний контроль за випуском готової продукції, станом збереження на місцях її виробництва, обсягом виконаних робіт; вчасне і правильне документування, оформлення відвантаженої і відпущеної продукції; контроль за виконанням плану договорів-